

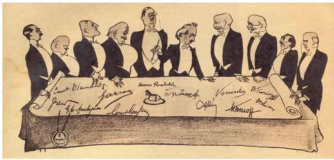
Прикази сајтова (Web адресар) XXXVIII

Ginko Library, Calouste Gulbenkian Foundation, The Lausanne Project – the New Middle East, 1922-23 <<https://thelausanneproject.com>> (03. II 2022)

HOME ABOUT ▼ LAUSANNE BLOG PUBLICATIONS GALLERY Q

Faced with the prospect of Britain returning to the field alone, British members of parliament from the Conservative party revolted against their leaders. Though the "Neutral Zone" was held, the Crisis ended Lloyd George's career and changed British politics permanently. The lukewarm response of Britain's dominions to the call to arms exposed painful realities behind a facade of "Commonwealth" unity. France and Belgium's occupation of the Ruhr in January 1923 (while the conference was underway) further compromised relations. Meanwhile the United States had apparently retreated from the obligations which many felt followed naturally from the bold internationalist vision President Woodrow Wilson had championed in Paris back in 1919.

DERSO AND KELEN'S CARICATURE OF THE SIGNING.

The Conference

Negotiations at the Swiss resort town of Lausanne began in November 1922 and were divided into two phases, separated by a short hiatus (4 February-24 April 1923) that resulted when the leader of the Turkish delegation (İsmet) refused to let his British counterpart, Foreign Secretary George Nathaniel Curzon bounce him into signing a draft treaty. The final treaty was signed on 24 July 1923 and formally ratified by the Grand National Assembly in Ankara on 21 August.

For all his success as a military leader, İsmet had no diplomatic experience. This combined with his partial deafness and slight stature contrasted sharply with Curzon's decades of experience as Viceroy of India and long-serving doyen of the diplomatic corps. As the Hungarian artists Emory Kelen and Alois Derso suggested in one of their many caricatures of Lausanne, the pair seemed comically mismatched.

Treaty of Versailles

FEBRUARY 1920

Turkish National Pact

AUGUST 1920

Treaty of Sevres

MARCH 1921

Cairo Conference

JANUARY 1920

League of Nations founded

APRIL 1920

San Remo Conference: Fathi Musa Riids, National Assembly established in Ankara

DECEMBER 1920

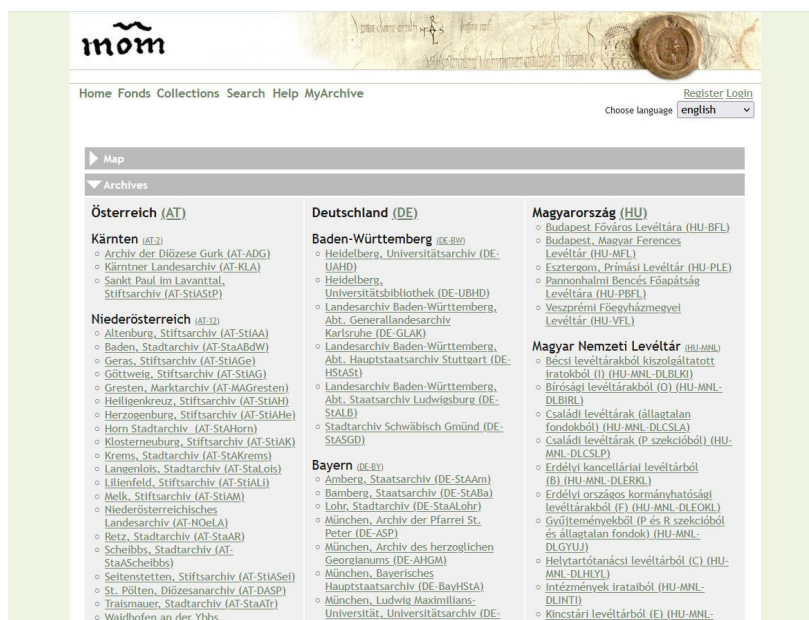
Greek plabische restores King Constantine

Лозанским миром потписаним 24. јула 1923. године измењене су границе Бугарске и Грчке у корист Турске која је добила задовољење након веома неповољних одредби претходног, али нератификованог мировног уговора у Севру (1920). Поред територијалних уступака којима је Турској враћена Источна Тракија са Једреном и Анадолија са Измиром, овај мировни споразум је осигурао и међународно признање нове турске државе. Импулс за покретања пројекта посвећеног наслеђу мировне конференције у Лозани 1922/23. јавио се као реакција на уочено запостављање те теме у међународним оквирима, током припрема за обележавање стогодишњице Париске мировне конференције 1919.

године. Стога је окупљен међународни тим стручњака задужен да организује обележавање стогодишњице Лозанског мира, путем објављивања књига есеја, путујућих изложби, колекција карикатура, сарадње са Историјским музејем Лозане и др. Поред детаљних информација о покретачима, сарадницима и партнерима пројекта, web презентација садржи и сегмент са историографским освртом на конференцију у Лозани, галерију фотографија француске агенција Рол, а пошто фотографима није био дозвољен приступ хотелима где се конференција одвијала, илустративни материјал је допуњен цртежима и карикатурама (Колекција Дерсо и Келен). Посебно треба обратити пажњу на секцију која у форми блога садржи есеје и подкасте различитих сарадника пројекта на сродне теме, од питања улоге енерганата и нафте на дипломатску историју Блиског истока у међуратном периоду, рецепције и наслеђа уговора у Севру из 1920. године, или о вредној писаној заоставштини сачуваној у приватним архивама наследика учесника конференције у Лозани.

ICARUS, Monasterium.net

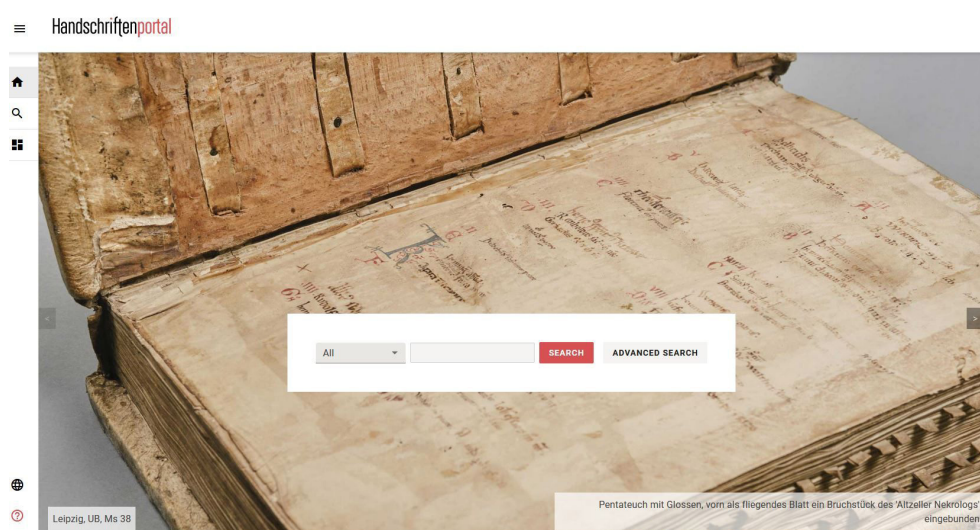
<<https://www.monasterium.net/mom/home>> (7. II 2022)

Дигитална платформа Монастериум која се континуирано развија од 2002. године данас садржи више од пола милиона примарних извора средњовековних и раномодерних докумената, из преко 170 установа, из 16 европских земаља.

Покретање и развој овог пројекта представљају једно од најважнијих достигнућа Међународног центра за архивска истраживања (ICARUS) са центром у Бечу. Скоро милион дигиталних снимака слободно доступних на порталу примарно је претраживо према архивским фондовима разврстаним географски, као и унутар неколико десетина тематских колекција. Истраживачима српског средњег века од посебног су значаја следеће колекције: Српске повеље у архивима у Мађарској (1411-1481), Српске средњовековне повеље у Државном архиву Венеције, Српска краљевска документа у Државном архиву Дубровника (1186-1479), Српске владарске повеље (1306-1388). Формирање и дигитална доступност ових колекција на престижном међународном порталу резултат су сарадње и учешћа на неколико међународних пројеката Балканолошког института САНУ. У циљу активнијег укључивања корисника у виртуелну научну заједницу, ширења њеног образовног потенцијала, као и у сврху техничког унапређења платформе, омогућена је слободна регистрација путем које је допуштен рад на уређивању садржаја у улози модератора.

Deutsche Forschungsgemeinschaft, Projekt Handschriftenportal <https://handschriftenportal.de/> (7. II 2022).

Handschriftenportal (Рукописни портал) представља централну онлајн платформу за средњовековне и раномодерне рукописе у Немачкој и настао је као резултат сарадње четири партнерске институције – Државне библиотеке у Берлину, Универзитетске библиотеке Лајпциг, Баварске државне библиотеке Минхен

и Херцог Аугуст библиотеке Волфенбител. Највећа предност сабирања свих рукописа из немачких институција у једној приступној тачки јесте могућеност да подаци буду обрађени и приказани у стандардизованом и кохерентном облику. Основна група метаподатака (Kulturobjektdokumente/COD) садржи кључне информације о сваком објекту, а осим јединица описа у базу су укључени и дигитални факсимили рукописа, тј. информације о дигиталним копијама. Поред приступа свим подацима путем машине за претрагу, портал такође корисницима даје и могућност уласка у виртуелни радни простор (Workspace). Компјутерска обрада рукописа и бројне могућности у палети дигиталних алата нарочито долазе до изражаја у погледу ефикасности идентификовања најситнијих детаља на скенираним копијама. Све ово је омогућено применом софтверских алата у режиму отвореног приступа (*ReactJS*, *Apache solr* за претрагу, *Mirador 3* за преглед дигиталних копија). Детаљније информације се могу пронаћи на појединим секцијама веб сајта (на немачком и енглеском језику), а преко одељка *Test environment/ Zur Testumgebung* дат је директан улаз за преглед онога што је већ и сада доступно за претрагу и коришћење. То је уједно и резултат прве фазе пројекта који се одвијао од 2018. до 2021. године. Садржаји у рубрикама *Блог* и *Вести* дати су искључиво на немачком језику, а у оквиру главног менија налази се и линк ка Твитер налогу пројекта.

Иван Сарајчић, Заставе и грбови Србије
<<http://www.zastave-grbovi.com>> (24. I 2022).

Презентација Заставе и грбови Србије, аутора Ивана Сарајчића, покренута је крајем 2007. године са циљем промовисања правилне употребе локалних грбова и застава Србије, као и у сврху прикупљања података о њима. Аутор скрећу пажњу на честу произвољну употребу ових симбола и на прво место истиче своју намеру да систематизацијом информација о тој теми на једном месту подстакне и убрза уређивање прилично хаотичног стања у домаћој хералдици и вексикологији. У том смислу, прегледна структура сајта са провереним подацима свакако испуњава основну намеру. Али више од тога, почетна страница са уводним текстовима и објашњењима о локалним грбовима и заставама у Србији, већ кроз навигацију у падајућем менију посетиоцима даје могућност отискивања на занимљиво и корисно путовање и упознавање визуелног идентитета општина и градова Србије кроз њихове заставе и грбове. Практично у форми лексикона, свака одредница саржи основне и уједначене хералдичке и вексиколошке податке о одређеној општини, пропраћене фотографијама и илустрацијама, мапама округа и општина, списковима места, насеља и села.

Иван Сарајчић, географ и вексилолог, редовни члан Српског хералдичког друштва и члан Комисије за опис застава при FIAV-у (Савез Међународних вексиколошких друштава), такође се дуго година бави израдом web презентација. Он је аутор једног од првих домаћих сајтова историографске садржине – web сајта Удружења за друштвену историју, пуштеног у погон 1999. године на адреси www.udi.org.yu.

Statewide Library Electronic Doorway, Alaska's Digital Archives <<https://vilda.alaska.edu/>> (9. II 2022).

Дигитални архив Аљаске покренут је са идејом формирања централног пункта за приказивање историјских фотографија, говорне историје, покретних слика, мапа, докумената, књига, физичких објеката и других материјала из архива, музеја, и библиотека САД. Откупљена од Русије 1867. године, званично проглашена територијом САД 1912, Аљаска 1959. постаје 49 савезна држава, а данас је највећа и најређе насељена америчка држава. Имајући на уму да у огромној количини података на web-у многи остају закопани и никад, или

ретко искоришћени, да се неки дуплирају, а само мали део редовно користи за примену и синтезу са другим подацима или стеченим знањима, у потпуности је оправдана идеја да се на једном месту здружено прикажу колекције о историјском наслеђу Аљаске, које потичу из фондуса различитих институција. Колекција је део портала (Statewide Library Electronic Doorway – SLED) који обрађује информационе ресурсе значајне за Аљаску. Ова електронска капија којом управљају аљаске библиотеке на web-у је присутна још од 1995. године. Сналажење у великој количини података и материјала на сајту је омогућено укључивањем више параметара претраге (институција из које колекција потиче, тема, стваралац, извор, врста материјала). Поред лаког упознавања са занимљивим наслеђем Аљаске, овај web сајт пружа и одличан пример на који начин је могуће направити користан и прегледан тематски оријентисан дигитални репозиторијум.